

Journalöverföring från barnhälsovården till elevhälsa/skola

När får patientjournaler överföras från enhet inom landstinget till skolhälsovården?

Journaler hos barnhälsovården (BHV) omfattas av sekretess enligt Offentlighets- och sekretesslagen (OSL).¹ Trots sekretessen får BHV överlämna journalen till annan enhet inom Landstinget Gävleborg.² Detta gäller dock inte när journalen ska lämnas ut till en annan myndighet, som i detta fall – till elevhälsan i en skola inom kommunen eller i privat regi.

För att kunna lämna ut journalen till elevhälsan krävs vårdnadshavarens samtycke.³ Genom sådant upphävs sekretessen, dock bara temporärt för det enskilda utlämnande som sker mellan Landstinget (BHV) och elevhälsan (skolan).⁴

Efter överlämnande av journal till elevhälsan vid en skola inom kommun (eller i privat regi) gäller återigen sekretess för journalen i förhållande till andra myndigheter och till enskilda.⁵

Huvudregeln är att BHV enbart har rätt att lämna ut journaler till elevhälsan i de fall då vårdnadshavaren lämnat sitt uttryckliga samtycke.

För att kunna lämna ut en journal utan vårdnadshavarens samtycke krävs ett ”nödvändigt utlämnande” en regel som tillämpas *mycket restriktivt* och bara i speciella undantagsfall.⁶ (Samråd med jurist innan utlämnande på denna grund.)

En uppgift kan också lämnas till en annan myndighet om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning.⁷ Det kan exempelvis röra sig om att ett barn befaras utsättas för brott i det egna hemmet och anmälan måste göras till polis eller socialtjänst.

¹ 25 kap. 1 § OSL.

² 25 kap. 11 § OSL.

³ 10 kap. 1 § OSL.

⁴ 10 kap. 1 § och 12 kap. 2-3 §§ OSL.

⁵ 7 kap. 2 § och 25 kap. 1 § OSL.

⁶ 10 kap. 2 § OSL.

⁷ 10 kap. 28 § OSL.

Vad gäller då journalhandling tillhör person med skyddad identitet?

Om uppgifter om ett barn som har, eller vars föräldrar har, skyddad identitet lämnas till elevhälsan så har skolan/elevhälsan skyldighet att respektera den skyddade identiteten. Detta följer av 23 kap. 2 § st. 3 OSL, där det anges att ” sekretess gäller [inom utbildningsväsendet och viss därtill anknytande verksamhet som avser barn och ungdomar] för uppgift om en enskilds identitet, adress och andra liknande uppgifter om en enskilds personliga förhållanden, om det av *särskild anledning* kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs.”

Sekretessen i detta stycke gör det möjligt att vid befarad personförföljelse och andra former av trakasserier sekretessbelägga uppgifter som rör enskildas identitet, adress och liknande.⁸ Det kan gälla uppgifter om elevers och vårdnadshavares adresser och andra folkbokföringsuppgifter, likväl som mail och telefonnummer. Sekretessen gäller både i skolan och hos den kommunala nämnd som ansvarar för skolan.

När en sekretessmarkering föreligger kan man normalt utgå från att Skatteverket vidtagit en utredning som utmynnat i att den konstaterat att en sådan förföljelse kan befaras. Detta kan utgöra en del av underlaget för bedömningen av om uppgifterna ska lämnas ut. Har personen medgetts kvarskrivning är det ett annat skäl att inte lämna ut uppgifter.

Det ska också nämnas att det finns s.k. primära sekretessbestämmelser gällande adress och telefon, folkbokföring och ärenden om fingerad identitet som blir direkt tillämpliga då uppgiften når elevhälsan/skolan.⁹

Sekretessen i utbildningsväsendet kan vidare bli tillämplig då s.k. papperslösa barn går i skolan. Det förhållandet att skolan känner till att en elev håller sig undan verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning kan utgöra en sådan särskild anledning som innebär att det kan antas att eleven eller någon närstående till denne lider men om uppgifter om var han eller hon uppehåller sig röjs. För att sekretessen ska bli tillämplig krävs dock att personalen på något sätt har fått kännedom om att en sådan särskild anledning föreligger.

Därför är det av oerhört stor vikt att BHV alltid underrättar elevhälsan/skolan om elevs eller vårdnadshavares skyddade identitet då en journalhandling lämnas över.

⁸ Prop. 1997/98:9.

⁹ Se 7 kap. 3 §, 21 kap. 3 § och 22 kap. 1-2 §§ OSL.